

Els Opuscles del CREI

---

núm. **6**

juliol 2000

Gerontocràcia i Seguretat Social

Xavier Sala i Martín

CENTRE DE RECERCA
EN ECONOMIA INTERNACIONAL
GENERALITAT DE CATALUNYA
I UNIVERSITAT POMPEU FABRA

El Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI) és una institució de recerca constituïda com a consorci integrat per la Universitat Pompeu Fabra i la Generalitat de Catalunya. La seva seu és al campus de la Universitat Pompeu Fabra, a Barcelona.

El CREI va ser endegat al mes de novembre de 1993. Fou el resultat de la combinació de dos impulsos: d'una banda, de l'evolució actual de l'economia internacional i europea, que ha plantejat nous reptes i ha creat un entorn completament inèdit per a regions econòmicament dinàmiques com ara Catalunya; i, en segon lloc, dels darrers desenvolupaments en teoria econòmica, que han revitalitzat camps fins ara molt segmentats com l'economia internacional, l'economia regional, la teoria de l'equilibri general, la teoria dels jocs d'estratègia, la teoria del creixement, l'economia del desenvolupament, la macroeconomia de les economies obertes o les finances internacionals.

Els Opuscles del Crei volen ser els instruments de difusió de la recerca del CREI en l'àmbit no acadèmic. Cada opuscle recull, per un públic general, les conclusions i observacions de treballs publicats, o en vies de publicació, a les revistes especialitzades. En el respecte a la llibertat intel·lectual, es fa constar que les opinions expressades en Els Opuscles del CREI són responsabilitat dels seus autors.

*Editat per: CREI
Universitat Pompeu Fabra.
Ramon Trias Fargas, 25-27 08005 Barcelona
Tel. 93 542 24 98
© 2000, CREI*

*© d'aquesta edició: Xavier Sala i Martín
ISSN: 1137 - 7836
Disseny: Fons Gràfic
Impressió: Masanas Gràfiques
Dipòsit legal: B-31225-2000*

Gerontocràcia i Seguretat Social

Xavier Sala i Martín¹

La Seguretat Social és potser el programa governamental més important del segle XX. No només domina els pressupostos dels països més rics, sinó que també és el programa que ha experimentat les majors taxes de creixement al llarg dels darrers cent anys (el primer programa de Seguretat Social al món va ser creat pel “Canceller de Ferro”, Otto von Bismark el 1889, de manera que tots els programes al món han crescut gairebé des de zero fins a la seva mida actual durant aquest segle). Per exemple, el programa federal més gran dels Estats Units és, de bon tros, la Seguretat Social: els jubilats reben pensions públiques d'aquest programa que totalitzen un 22,4% de les despeses federals, gairebé un 5% del PIB. Si contem altres programes que no són pensions directes, però que són principalment gaudides pels ancians, podem dir que a la vora d'un 50% del Pressupost Federal està dedicat als avis, a la vora del 10% del PIB. I aquestes xifres són petites si les comparem amb les que obtenim en d'altres economies de l'OCDE (per exemple, Itàlia gasta un 13% del PIB en els jubilats, Suècia un 16% i Bèlgica un 20%) o fins i tot en d'altres països menys desenvolupats com el Brasil (7% del PIB).

Les taxes de creixement d'aquests programes han estat també espectaculars, especialment durant la segona meitat del segle. Al 1950 la Seguretat Social representava només un 1,8% del PIB als Estats Units. Si afegim d'altres programes principalment gaudits pels jubilats, els pagaments o subsidis per serveis utilitzats per ancians eren tan sols un 7,9% de la despesa federal (1,3% del PIB). Hom podria argumentar que l'explicació al darrera d'aquest creixement és el creixement en el nombre d'avis. Això és lluny de ser cert. Al 1950 el nombre de ciutadans dels Estats Units amb més de 65 anys era 12,4 milions (un 8,1% de la població) mentre que al 1960 eren 33,9 milions (un 12,8% de la població). La proporció de la població amb més de 65 anys es va multiplicar, doncs, per 1,6. Això vol dir que, sense variar la seva influència política, la fracció de la Seguretat Social s'hagués multiplicat per 1,6. Però la proporció de la Seguretat Social (estretament definida) en el PIB s'ha multiplicat per 15,6 mentre que la fracció de tots els programes federals destinats als jubilats s'ha multiplicat per 7. Les característiques de l'evolució demogràfica no expliquen, doncs, el creixement extraordinari del programa de la Seguretat Social.

Mentre entrem al nou mil·lenni, es parla molt sobre la reforma del sistema de pensions de la Seguretat Social. Els observadors afirmen que els corrents demogràfics actuals produiran la insolvència del programa en una o dues dècades (a mida que el nombre de gent gran augmenta, tant per la major esperança de vida com per la jubilació de la generació del *baby boom*, i a mida que el nombre de contribuents cau, les prestacions actuals no poden ser sostingudes, pel que el sistema necessita ser "reformat").

Aquí cal considerar dues qüestions. Primer, és la reforma de la Seguretat Social desitjable? És a

dir, la reforma millorarà el benestar per a un nombre significant de persones? És impossible respondre aquestes preguntes sense una teoria positiva de la creació i l'evolució de la Seguretat Social. Per exemple, si avaluem vàries propostes de reforma amb la convicció que la Seguretat Social té una funció (per exemple, si creiem que la Seguretat Social va ser creada per a garantir que els joves "estalviïn el suficient" per a la seva vellesa), però en realitat la Seguretat Social té una altra funció (per exemple, va ser creada per a induir la jubilació dels ancians de manera que els seus treballs poguessin ser donats als més productius treballadors joves), llavors podríem acabar adoptant una reforma incorrecta que maximitza la taxa de retorn, però manté els ancians treballant, cosa que seria totalment indesitjable.

La segona qüestió en avaluar la reforma és la seva sostenibilitat. Són sostenibles les propostes més populars? En particular, és sostenible un sistema de capitalització? Una raó important per a dubtar de la sostenibilitat de reformes de capitalització és que històricament cap programa de Seguretat Social ha estat d'aquest tipus durant un període important de temps. El mateix temps hi ha hagut diversos programes de Seguretat Social que suposadament havien de ser de capitalització, però que el sistema polític va desmantellar en breu. Per exemple, el programa de Seguretat Social original de Xile, el programa original d'Alemanya, un dels programes originals de França, la primera llei de la Seguretat Social als Estats Units (sancionada el 1935, programada per a entrar en vigència el 1937 i per a ser parcialment finançada, però rescindida el 1939), i el primer sistema de Suècia. Diversos sistemes de comptes individuals no han resultat políticament sostenibles, incloent-hi els de Seychelles, Egipte i Sant Vicent, el sistema pel clergat americà, i alguns Fons de Previsió africans i caribenys².

Per a respondre la pregunta si les reformes són sostenibles, necessitem també una teoria positiva de la Seguretat Social que expliqui, no només per què la Seguretat Social existeix, però també quines són les forces socials, econòmiques i polítiques que creen aquests programes, els mantenen al seu lloc i els permeten créixer. A Mulligan i Sala i Martín (1999a, 1999b) mostrem que els 15 models més populars utilitzats a la literatura són inconsistents amb les principals característiques de les dades, de manera que cal construir una nova teoria positiva de la Seguretat Social. El projecte de recerca que es descriu en aquest document és un intent de fer-ho. Abans de discutir la teoria, és interessant destacar les característiques més importants dels múltiples programes de Seguretat Social que existeixen actualment al món.

1. Alguns fets importants sobre la Seguretat Social

1.1. Característiques de disseny comunes a nivell internacional històricament

Malgrat l'existència d'una gran variació en la mida de la Seguretat Social entre països, hi ha algunes característiques de disseny que són força comunes. Creiem que una bona teoria positiva de la Seguretat Social hauria d'explicar aquestes característiques comunes. En altres paraules, podem utilitzar aquestes característiques comunes per a teoritzar sobre la veritable raó darrera la creació, l'existència i el creixement dels programes de Seguretat Social arreu del món.

Per a investigar com diferents països dissenyen els seus programes de Seguretat Social, utilitzem la publicació *Social Security Programs throughout the World*, feta per la Social Security

Administration (SSA) dels EE.UU. (diversos números). Aquesta publicació presenta les principals normes i regulacions que regeixen els programes de Seguretat Social de 144 països per a diversos anys. Utilitzem dades per 1995 i per als 89 països amb dades de finançament del govern aportades pel Fons Monetari Internacional per tal d'establir un nombre de regularitats interessants sobre la manera en què es dissenyen els programes de Seguretat Social³. A la Taula 1 presentem algunes estadístiques de resum.

La primera fila de la Taula 1 mostra que la immensa majoria de programes arreu del món *indueixen* a la jubilació d'una o altra manera. Dels 73 països amb informació disponible, 55 (75%) induïen els ancians a jubilar-se per tal de poder cobrar les seves pensions. En considerar els incentius a la jubilació implícits en les fórmules de prestacions, considerem quatre criteris. En primer lloc, considerem si les prestacions corresponents a un any en el moment o després de la edat mínima de jubilació cauen amb els ingressos del treball – una mesura coneguda com a test de “jubilació” o d’ “ingressos”. En segon lloc, pels països amb test de jubilació o d’ingressos, considerem si les prestacions perdudes com a resultat del test són acreditats després de la jubilació completa – una mesura coneguda com a “*crèdit per jubilació retardada*” (CJR). Si hi ha *crèdit per jubilació retardada*, hem considerat si era actuarialment justa (és a dir, si estava a la vora o era superior al 8% anual)⁴. Hem considerat que els països amb CJRs justos no induïen a la jubilació independentment del seu ús del test de jubilació o d’ingressos. En tercer lloc, en països amb reformes substancials recents hem intentat valorar si els jubilats després de la reforma estan coberts per les fórmules actuals o per fórmules en lleis anteriors. Dos països, Burundi i Perú, tenien fórmules anteriors a la reforma induïnt a la jubilació

Taula 1

Disseny del Programa de Seguretat Social en 89 Països, 1995

Característica del Disseny	% Països
Prestacions de Seguretat Social que Indueixen a la Jubilació	75%
<i>Amb:</i> - jubilació obligatòria (sense CJR)	48%
- jubilació obligatòria (amb CJR injust)	12%
- incentius fiscals a la jubilació (sense DRC)	10%
- incentius fiscals a la jubilació (amb DRC injust)	3%
- jubilats actuals coberts per llei anterior que induïa a la jubilació	3%
Prestacions de Seguretat Social que NO Indueixen a la Jubilació	25%
<i>Amb:</i> - prestacions pagades a edat fixa amb independència de l'estatus laboral	22%
- crèdits "justos" pagats als qui retarden la jubilació	3%
- jubilats actuals no coberts per llei anterior que no induïa a la jubilació	0%
Finançat amb Cotitzacions sobre la Nòmina	96%
Empresari i empleat comparteixen l'impost	90%
Alguns ingressos exempts de la cotització sobre la nòmina	32%
Cotització sobre la nòmina té un màxim	49%
Prestacions creixents amb contribucions	85%
<i>Amb:</i> - proporcional als impostos pagats	14%
- creixents d'una altra forma amb impostos pagats	72%
Prestacions independents de la renda d'actius	89%
<i>Amb:</i> - Petita proporció del programa en funció d'un test de mitjans disponibles	10%
- prestacions completament independent de la renda d'actius	78%
Sistema de Repartiment ("Pay-as-you-go")	98%
<i>Amb:</i> - tot el sistema per a la gent gran és de repartiment	83%
- una part important del sistema de capitalització	15%

Notes: (1) Construït amb dades de 89 països extretes de *Social Security Programs Throughout the World 1995*.

(2) 16 països mancaven dades sobre inducció de la jubilació.

(3) "DRC"=crèdit per jubilació retardada (*delayed retirement credit* o DRC)

i les seves reformes tenen fórmules que no indueixen la jubilació, però que no han jubilat massa gent encara sota les noves fórmules. En quart lloc, classifiquem els Països Baixos com a induint la jubilació perquè, d'acord amb Kapteyn i de Vos (1997), la proporció de la Seguretat Social corresponent a "atur" és utilitzada com a pensió d'ancians. Sospitem que hi deu haver d'altres països satisfent els darrers dos criteris de jubilació induïda (per exemple Xile, Islàndia i Singapur), però no els classifiquem així a la Taula 1.

Mentre que, d'acord amb aquests criteris la Taula 1 mostra un 75% dels països induint a la jubilació, creiem que hem sub-valorat la presència de polítiques governamentals induint a la jubilació. Per exemple, alguns governs poden requerir que els ocupadors proveïxin pensions que indueixen a la jubilació. Suïssa és un exemple d'això. A d'altres països, les normes sindicals que indueixen a la jubilació s'apliquen a tota o a una fracció de la força laboral. Això passa, per exemple, a Suècia. Gruber i Wise (1997) emfatitzen que els programes "d'invalidesa" i "d'atur" són tot sovint programes de jubilació induïda disfressats. O fórmules per a acreditar els ingressos de qui estigui a la vora de l'edat de jubilació com a prestacions futures de Seguretat Social, també poden servir com a impost implícit sobre el treball dels ancians⁵. Les polítiques governamentals que proveeixen assegurança sanitària poden induir també a la jubilació. Un estudi més detallat mostraria que el 80 o 90% dels governs indueixen la jubilació mitjançant la Seguretat Social o altres mesures.

44 dels 73 (60%) països amb dades disponibles no paguen cap prestació de Seguretat Social a individus empleats i no acrediten justament en anys futurs de jubilació les prestacions perdudes com a resultat de treballar. D'entre aquests, 35 països no paguen cap CJR en absolut. Nou països

paguen prestacions de Seguretat Social a treballadors grans, però les prestacions són menors en relació a la quantitat de perceptors de prestacions i no són acreditades justament cap a anys futurs. Les fórmules dels Estats Units de 1995 per a individus entre 65 i 69 anys els situen entre aquests nou països, tot i que la llei actual *preveu* acreditar de forma actuarialment justa durant els propers anys. Per als jubilats dels Estats Units el 1995, un tipus impositiu marginal del 33% recau en la pensió pública d'aquells entre 65 i 69 anys amb ingressos superiors als 12.500\$.

Si el jubilat no qualifica per a la percepció de qualsevol pensió de vellesa, o escull no percebre'n, aconsegueix un cert nivell d'acreditació per anys en què estigui jubilat, però aquests crèdits són prou actuarialment injustos com per a fer del test d'ingressos als Estats Units un impost implícit sobre el treball⁶. El fet interessant és que la mateixa persona pot guanyar milions de dòlars a la borsa sense que cap impost recaigui sobre la seva pensió. Perdria part de la seva pensió tan sols si treballés!⁷ Aquest tipus de regulació és tan absolutament comú en els diferents països que creiem que hauria de formar part de qualsevol teoria satisfactòria de la Seguretat Social. Per tant, una simple ullada a les regulacions de la Seguretat Social al món sembla indicar que es descoratja el treball de la gent gran.

Aquesta troballa de la Taula 1 és prou important per a ser reiterada amb alguns exemples de països amb imposició del 100% sobre les rendes del treball d'ancians (es perd un dòlar de pensió per cada dòlar guanyat). El 1995, els ancians espanyols i belgues no poden percebre la seva pensió del govern si perceben cap renda del treball, i aquestes prestacions estan a la vora o superen el que el pensionista hagués guanyat net d'impostos si hagués continuat treballant⁸. França

permet als seus pensionistes percebre rendes del treball, però no de la seva ocupació anterior a la jubilació (Blanchet i Pele 1997, p. 9, SSA 1997, p. 130). Cap austríac de menys de 65 anys amb ingressos superiors als 3.740 schillings/mes pot percebre una pensió pública (= 349\$/mes, SSA 1997 p. 21). Addicionalment, la mida de les prestacions de pensions públiques en aquests i d'altres països tenen aproximadament la mida dels ingressos del treballador mig – i per tant el segment de renda al qual s'aplica un tipus impositiu del 100% és molt gran.

La segona fila de la Taula 1 mostra que la majoria de programes de la Seguretat Social estan finançats amb impostos específics sobre la nòmina: ho fan un 96% dels països. A la pràctica, això també significa que per a tots aquests països, el programa de Seguretat Social té el seu propi programa. Per la mateixa raó, la major part de països al món amb Seguretat Social no la financen amb el pressupost regular sinó que ho fan mitjançant un impost específic. La cotització de la Seguretat Social és, doncs, un impost sobre la nòmina.

L'impost sobre la nòmina es reparteix entre l'ocupador i l'empleat, i gairebé tots aquests països amb un impost sobre la nòmina requereixen alguna tributació de totes dues parts. Les files quarta i cinquena mostren que tan sols un 32% dels països preveuen exempcions de l'impost de la Seguretat Social, mentre que un 49% tenen algun tipus de màxim.

La fila 6 mostra que al 85% dels països, les prestacions de la Seguretat Social augmenten amb els anys treballats (i amb els impostos pagats). Alguns països paguen prestacions en proporció als impostos pagats durant tota la vida mentre que d'altres tenen fórmules més complicades⁹. La setena fila suggereix que en el 89% dels països, la

renda d'actius és àmpliament irrellevant en el còmput de prestacions (uns quants d'ells fa un test dels mitjans disponibles que afecta una petita proporció de la prestació assignada als ancians). Això suggereix que la majoria dels programes no estan designats com a programes contra la pobresa¹⁰. Finalment, la darrera fila de la Taula 1 mostra que la immensa majoria dels programes (98%) tenen característiques de *repartiment o pay-as-you-go* (PAYG). D'aquests, una part ha finançat totalment el seu programa en una bona proporció, però no al complet¹¹.

Com a mínim als Estats Units, històricament la despesa del govern en la gent gran s'ha finançat amb impostos sobre rendes del treball més que sobre rendes d'actius (si és que la renda d'actius patia cap imposició en absolut). L'informe de 1935 del *Committee on Economic Security* escollit pel President Franklin D. Roosevelt va recomanar que les prestacions no fossin pagades abans que una persona s'hagués “jubilat del treball remunerat”. Abans de 1950, la Seguretat Social dels Estats Units va fer obligatòria la jubilació (és a dir, guanys mensuals per sota dels 15\$) per als beneficiaris de la Seguretat Social, però no tenia tests de rendes d'actius. Encara que lleugerament relaxats, els límits als ingressos van significar efectivament “l'obligació de jubilar-se” fins al 1972. Abans de la dècada dels 1970, els programes d'assistència a la gent gran administrats pels estats típicament significaven imposició (implícita) dels ingressos a un tipus del 100%, encara que també tinguessin tests de renda d'actius. Les pensions del sindicat de l'exèrcit no tenien tests de renda d'actius. Ni tampoc el sindicat de l'exèrcit tenia tests d'ingressos ni de treball explícits, encara que no estar ocupat era probablement “vist pels empleats de la Oficina de Pensions com a evidència de manca de capacitat per a realitzar treball manual”, i es requeria aquesta evidència per tal d'obtenir una pensió¹².

La lliçó principal obtinguda de la comparació històrica i entre països de programes per la vellesa és que els programes de la Seguretat Social semblen estar molt fortament relacionats als mercats de treball – les “contribucions” són una funció de les rendes del treball, mentre que les prestacions són una funció de les rendes del treball i de l'estatus laboral. Una bona teoria de la Seguretat Social ha d'explicar per què els ancians són forçats o induïts a deixar de treballar abans de poder percebre les seves pensions, per què aquestes pensions són gairebé sempre finançades amb imposició sobre la nòmina, i per què no estan relacionades amb la riquesa del recipient.

2. El nostre enfocament econòmic de la gerontocràcia i la Seguretat Social

Prenem un enfocament d'economia política per a explicar l'existència i l'èxit de la Seguretat Social al mateix temps que el gran èxit polític de la gent gran: la gerontocràcia i la Seguretat Social van agafats de la mà. Per si encara hi romangués cap dubte, assenyalem que diversos investigadors han trobat que forces polítiques han sostingut i expandit la despesa governamental per a la vellesa. Els repassos històrics de Costa (1998, capítol 8), Holtzman (1963), i Pratt (1976), per exemple, suggereixen que grups de pressió ben organitzats van ser determinants per a l'emergència i el creixement de la Seguretat Social als Estats Units, dels primers programes estatals per a la gent gran i dels programes de pensions de l'exèrcit. De fet, aquests grups inclouen la *Grand Army of the Republic* i els *Townsend*, i es troben entre els grups de pressió política més famosos en la història dels Estats Units.

Però per què els ancians tenen tant èxit en el

sector polític? Es pot argumentar que els ancians “mereixen” ajut del govern. Ara bé, hi ha molts grups que “mereixen” ajut i subsidis, i el govern no els subsidia sempre. Què tenen els ancians que no tinguin les mares solteres pobres, els negres i les altres minories, les dones pobres, els homes pobres i els altres grups que (en principi) mereixen ajut que no reben? Teories polítiques basades en el votant mig probablement no poden explicar l'èxit polític de minories com la gent gran¹³. Per altra banda, les versions de models de grups d'interès de Becker (1983, 1985), i Peltzman (1980) de fet no responen per què una minoria hauria de tenir més influència que una altra. Nosaltres expliquem l'èxit dels ancians, i per tant de la Seguretat Social, observant les connexions entre l'assignació del temps i l'activitat política.

Els supòsits i les implicacions del model són presentades a Mulligan i Sala i Martín (1999c). Aquí proveïm una explicació intuïtiva de l'argument principal. Seguint Becker (1983, 1985), considerem una “funció d'influència política” que permet a cada grup obtenir una transferència de l'altre grup. A diferència de Becker, assumim que la mida de la transferència es una funció creixent del *temps* relatiu dedicat a exercir pressió organitzada i a d'altres activitats polítiques. La redistribució requereix pressió política, moral i social i que aquesta pressió estigui relacionada amb una assignació de temps per part dels beneficiaris del programa. En especial, argumentem que **la influència política d'un grup d'interès depèn de la quantitat de temps fora de la feina que gaudeixen els seus membres**. A més de la interpretació òbvia (els ciutadans que no treballen tenen més temps per a utilitzar en activitats polítiques), una raó important per a això és que un grup de ciutadans sense treball és probablement més “homogeni” en les seves preocupacions polí-

tiques que un grup de ciutadans amb treball. Els qui tenen treball són probablement d'ocupacions i indústries diferents, cadascun amb els seus propis interessos polítics. Cada grup polític s'enfronta amb un problema de *free riding* donat que cap dels seus membres individuals té prou incentius per a assignar el seu temps al servei dels interessos del seu grup. En un intent de superar aquest problema de *free riding*, els grups polítics poden establir un “impost” sobre les rendes del treball del seu propi grup per tal d'incloure-los a “jubilar-se”, de manera que puguin utilitzar part del temps de lleure addicional exercint pressió política pel grup.

Definim $f(\bar{l}_o, \bar{l}_y)$ com la fracció del PIB potencial transferit dels joves als vells ($f < 0$ significa transferències dels vells als joves). És a dir, les transferències que els vells reben depenen del temps que dediquen a la pressió política, la qual és una funció incremental del seu temps lliure, $\bar{l}_o$. La transferència també depèn (negativament) de la pressió política dels joves, la qual també és una funció del seu temps lliure $\bar{l}_y$. En altres paraules assumim $f_1 > 0$, $f_2 < 0$. Imaginem que si dos grups dediquen el mateix esforç a exercir pressió política, no es fan transferències, de manera que $f(\bar{l}, \bar{l}) = 0$. També suposem que la funció f és “simètrica” en el sentit que $f(a, b) = -f(b, a)$. La simetria de la funció d'influència significa que la “tecnologia política” no afavoreix ni als vells ni als joves.

En absència d'impostos i transferències de Seguretat Social els dos grups escullen la mateixa quantitat de treball i lleure. Donat que quan $\bar{l}_y = \bar{l}_o = \bar{l}$ no hi ha transferències ($f(\cdot) = 0$), es dedueix que estem donant a tots dos grups el mateix *poder polític fonamental*. I fem això perquè volem mostrar que una estructura de la Seguretat Social amb més poder polític pels ancians

pot aparèixer fins i tot si *vells i joves tenen el mateix poder polític fonamental subjacent*.

La nostra versió del model pot ser formulada en tres etapes dins de cada “període”:

- **Etapa 1** Cada grup d’interès escull els tipus impositius per a rendes del treball aplicables als seus membres, tenint en compte l’efecte dels impostos en la utilitat i la participació política dels seus membres i en les decisions dels grups d’interès representant els seus membres en el futur. Cada grup d’interès considera com a donades les accions dels qui no són membres i les seves pròpies accions passades.

- **Etapa 2** Cada cohort d’individus escull el seu consum i lleure actuals, prenent com a donats els subsidis i els preus actuals i futurs.

- **Etapa 3** Donada una quantitat de redistribució en el període anterior, l’agregació del lleure per grup d’interès en un període determina el patró de taxes de quantia fixa i de subsidis entre grups d’interès per a aquell període. Mantenint fix el comportament dels grups d’interès dins de cada període, les transferències entre grups tendeixen a persistir al llarg del temps.

A Mulligan i Sala i Martín (1999c), demostrem que el grup polític amb un salari més baix té més incentius a introduir impostos sobre els seus membres que indueixen a la jubilació. La intuïció és que una productivitat alta al mercat laboral també significa un cost d’oportunitat alt de comprometre el temps propi en activitats polítiques. Així doncs, gent amb salaris més alts tendiran a passar menys temps en activitats polítiques. Si aquest fos el final de la història, estaríem fent la predicció que grups amb salaris més baixos (com els pobres o les dones) tendiran a ser més pode-

rosos i ser capaços d’extreure la major part dels recursos del procés polític. Dit d’una altra manera, aquesta no seria una teoria de la redistribució entre joves i vells (Seguretat Social).

Un ingredient addicional de la nostra teoria és el fet que les institucions polítiques (com ara la Seguretat Social) poden ser *persistents* de manera que mesures i lleis posades en pràctica avui poden encara estar en funcionament d’aquí a uns anys. Mentrestant, de tota manera, la gent pot canviar d’un grup polític a un altre. És clar que el grup que tingui membres amb la probabilitat més baixa de passar a grups competidors tindrà una millor perspectiva per a guanyar el procés polític. El que fa que els grans siguin més exitosos que d’altres grups amb salaris més baixos (com ara dones o negres) és que els joves amb el pas del temps esdevenen vells, mentre que la majoria dels homes no esdevenen dones (encara que alguns ho facin) i la majoria dels blancs no esdevenen negres (encara que alguns ho facin). Per tant, les transferències cap a aquests grups en particular reben més oposició que les transferències cap als vells.

En resum, la nostra teoria explica per què els ancians disposen de més poder polític (*gerontocràcia*), per què es jubilen (*jubilació*), i per això reben transferències (*Seguretat Social*). Les raons capdals són que els ancians tenen salaris baixos en relació als joves (especialment en economies que gaudeixen de creixement econòmic, de manera que cada generació disposa de salaris més alts que la generació anterior) i que les institucions públiques tendeixen a persistir (la qual cosa significa que tots ens farem vells mentre hi ha una bona probabilitat que la Seguretat Social encara existeixi, per la qual cosa els joves no tenen incentius per a lluitar contra una institució que amb el temps els beneficiarà).

3. Implicacions sobre política econòmica de la nostra teoria:

3.1. Els ancians són políticament poderosos

No necessitem meravelles econòmiques per veure que els ancians tenen un pes polític important a la majoria de països. Quan arriben les eleccions, els polítics de tots colors proposen reformes de diverses parts del govern. Cap partit ni cap candidat s'atreveix mai a jugar amb la Seguretat Social amb el temor que els ancians, un grup molt uniforme, voti en contra d'ells. Uns quants dies abans de les eleccions, alguns candidats acusen falsament els altres d'intentar reduir les pensions per tal de guanyar així el vot dels jubilats. De vegades, aquesta estratègia ha funcionat.

La revista *Fortune* recentment va realitzar una enquesta a 329 “insiders” a Washington, “incloent-hi membres del Congrés, el seu personal, i funcionaris de rang superior de la Casa Blanca”¹⁴. Els enquestats havien d'ordenar el pes a Washington de 120 grups d'interès, sindicats de treball i associacions comercials, i havien de valorar la importància d'una llista de tècniques de pressió política¹⁵. L'Associació Americana de Jubilats (*AARP – American Association of Retired Persons*) es va classificar com la més poderosa. Dues de les tres tècniques de pressió política classificades en els primers llocs van ser “posseir aliats *actius* en el districte d'un membre del Congrés” i “mobilitzant accions de les bases, com ara trucades telefòniques i cartes”. Un grup exitós té “un gran nombre de membres geogràficament dispersos i políticament *actius* que concentren les seves energies en un *estreta gamma d'aspectes*”. Tres de les quatre pitjors tècniques involucraven despeses de *diners* més que de temps¹⁶.

La AARP és només un exemple de grup d'interès compost per *jubilats* pressionant per pensions públiques¹⁷. A molts països europeus, els sindicats laborals són importants grups de pressió per a pensions públiques, i aquests sindicats estan força influïts pels jubilats. Els sindicats dels Estats Units han servit també (i segueixen servint) aquesta causa, encara que a un menor nivell. Han fet pressió per a augmentar les prestacions públiques de Seguretat Social¹⁸, a favor de fórmules de prestacions que promouen la jubilació anticipada, i a favor de prestacions de salut pública. Els sindicats dels Estats Units també han incentivat l'activitat política nacional i sindical per part dels seus membres jubilats, i aquesta activitat ha influït la política de pensions¹⁹.

3.2. Dissenyant programes de Seguretat Social amb “característiques de persistència”

Una implicació interessant de la nostra teoria de la Seguretat Social és que els ancians entenen que el programa tindrà èxit amb major probabilitat si és dissenyat amb “característiques de persistència” (característiques que augmenten la probabilitat que la Seguretat Social “encara estigui allí” quan els joves actuals es jubilin). L'objectiu principal d'aquestes característiques és reduir l'oposició dels joves.

Per exemple, és senzill d'imaginar que serà més difícil eliminar el programa en el futur si cadascú creu que el programa “deu” a la gent que hi ha “contribuït”. En altres paraules, els vells de demà ho tindran més fàcil per a “convèncer” els joves de demà que mantenir la Seguretat Social es bo si poden argumentar que els vells van pagar molt quan eren joves i que es “mereixen” rebre una compensació. Això pot explicar per què la majoria dels pressupostos de la

Seguretat Social estan separats del pressupost regular del govern i el per què estan finançats amb imposició sobre la nòmina (en lloc d'utilitzar ingressos generals): encara que els diners pagats pels joves ja hagin estat gastats en finançar els vells, el fet que la Seguretat Social tingui el seu propi pressupost i el fet que els treballadors paguin impostos de la Seguretat Social per separat dels seus altres impostos reforça la percepció política que els vells de demà mereixen els beneficis per dret. Per tant, els joves de demà hauran de lluitar molt més dur per a desfer-se del programa. Un punt important de la nostra teoria, de tota manera, és que els joves de demà encara estaran capacitats per a eliminar la Seguretat Social si lluiten prou dur, donat que les promeses no es poden fer respectar intergeneracionalment.

Una altra característica de disseny que podríem explicar és la creació paral·lela de "*trust funds*" conjuntament amb els programes de transferència regulars. La Llei de Seguretat Social (Social Security Act) dels Estats Units (promulgada el 1935 i modificada el 1939) permet l'acumulació d'un *trust fund* que havia de créixer substancialment al llarg de les dècades següents. La finalitat especificada per a aquest fons d'inversió paral·lel és que els interessos devengats permetrien que els pagaments de les prestacions excedissin els ingressos percebuts a través d'impostos sobre la nòmina. La nostra teoria explicaria la creació d'aquests fons com a una "característica de persistència": el *trust fund* és un mitjà per a comunicar als joves que encara es podrien recollir prestacions durant algunes dècades després que els futurs joves rebutgessin pagar impostos de Seguretat Social. En altres paraules, és una manera d'introduir persistència (encara que imperfecta donada la dificultat de fer complir les promeses) que fa viable el programa en reduir l'oposició dels joves.

3.3. L'augment de l'esperança de vida i la reducció de l'edat de jubilació

A la discussió de la secció anterior, el nombre d'ancians és fix i la quantitat de temps que viuen és constant (viuen un període). En aquest context, demostrem que la característica crítica per a explicar l'èxit dels ancians és la probabilitat que els membres d'altres grups pertanyin al grup d'ancians en el futur. Mantenint constant la definició de "vell" (per exemple, gent per damunt de T anys), un increment exogen en l'esperança de vida incrementarà la probabilitat que els joves d'avui esdevinguin vells amb el temps augmentant d'aquesta manera la probabilitat d'èxit del programa de Seguretat Social. Similarment, una reducció exògena de "l'edat de jubilació" (i amb aquest terme ens referim a l'edat en què una persona és elegible per a percebre les seves prestacions de Seguretat Social) podria ser considerada una manera d'incrementar la probabilitat que els joves canviïn de grup amb el pas del temps.

3.4. Els estalvis forçosos poden augmentar la redistribució intergeneracional

Kotlikoff i Sachs (1998), Feldstein i Samwick (1997), Gramlich (1996), i d'altres han suggerit que els Estats Units implementin un programa "d'estalvis forçosos". Es suposa que la introducció del programa resultaria en menys redistribució intergeneracional per part del govern. La qüestió, de tota manera, és si aquesta suposició és consistent amb les forces polítiques, socials i econòmiques que produeixen redistribució intergeneracional en primer lloc. La nostra teoria dels orígens econòmics de la gerontocràcia ofereix una resposta negativa a aquesta qüestió.

Les propostes d'estalvis forçats normalment consisteixen en una proporció d'ingressos que acumulen interès i són retornats al treballador en forma de, per exemple, una pensió perpetua que paga al començament del seu 65è aniversari. Si el lleure és un bé normal, podem demostrar tres resultats:

(i) Els estalvis forçats augmenten el lleure dels vells.

(ii) La taxa impositiva escollida pel grup de pressió dels vells cau (perquè més lleure pels vells redueix el seu producte polític marginal) o es manté fix (si la funció de pressió és lineal).

(iii) Els estalvis forçats disminueixen el lleure dels joves i augmenten les transferències dels joves als vells. És a dir, la redistribució total entre generacions de fet augmenta.

Veiem, per tant, que les propostes de “privatitzar” amb l'objectiu de reduir la redistribució intergeneracional, propostes que es basen en la teoria incorrecta de la Seguretat Social, poden dur de fet a la situació oposada i acabar generant encara més redistribució intergeneracional.

4. Resum

Introduïm un model molt simple de competència política amb intensitat temporal. Malgrat la seva simplicitat, explica un nombre de “fets”:

1. Els joves paguen als vells i el sistema redistribueix entre cohorts. La nostra teoria explica aquest fet perquè els vells són els guanyadors del joc polític donat que es beneficien de la persistència de les institucions i tendeixen a tenir salaris més baixos.

2. Les prestacions de la Seguretat Social són un impost sobre el treball dels ancians. En altres paraules, podem explicar per què els programes de Seguretat Social indueixen a la jubilació o forcen que els vells es jubilin.

3. La Seguretat Social es financia amb impostos específics sobre la nòmina. La nostra explicació és que els impostos sobre la nòmina i la existència d'un pressupost especial per la Seguretat Social introdueixen la percepció que el programa persistirà entre els treballadors.

4. La Seguretat Social com a fracció del PIB està positivament correlacionada amb el creixement econòmic perquè el creixement significa que les generacions velles guanyen menys diners que les joves.

5. La Seguretat Social com a fracció del PIB està positivament correlacionada amb els incentius proporcionats per la Seguretat Social per retirar-se. Quant més grans són aquests incentius, més poderosos són els ancians, i això incrementa la fracció del PIB que poden extreure mitjançant el procés polític.

6. La Seguretat Social no fa un test de mitjans disponibles perquè no té res a veure amb alleugerir la pobresa entre els vells. La Seguretat Social és un joc polític guanyat pels vells.

7. Els vells són més actius políticament, perquè es jubilen i les activitats polítiques ocupen temps.

8. Els vells són més curts de mires en les seves activitats polítiques. Donat que els ancians es jubilen, el ventall de “problemes” que els preocupen és més petit, que és el que podem anomenar “estretesa política”.

9. Mantenint fix el comportament de l'economia, democràcies i no-democràcies no tenen programes de Seguretat Social diferents. La nostra teoria és consistent amb aquest fet perquè no es sosté en decisions de la “majoria” o d'altres decisions específiques de les democràcies.

10. Altres grups també reben transferències. La nostra teoria és consistent amb el fet que altres grups rebin transferències.

11. Els altres grups subsidiats són menys exitosos que els ancians. La raó principal és que una dona, un pobre o un negre esdevingui un home, un ric o un blanc és la mateixa que un home, un ric o un blanc esdevingui una dona, un pobre o un negre. Això no és cert per als grans: la probabilitat que un jove es torni vell és 1, mentre que la probabilitat que el vell es torni jove és 0. Això significa que, si les institucions públiques tendeixen a persistir, els vells rebran menys oposició que CAP altre grup de manera que tindran més èxit políticament.

12. La Seguretat Social està administrada i finançada pel govern perquè el seu objectiu principal no és induir els joves a estalviar (com molts economistes creuen incorrectament) sinó redistribuir entre cohorts com a resultat del joc polític.

13. La Seguretat Social pot ser “massa generosa”, permetent que els vells gaudeixin tant o més consum i lleure que els joves perquè, de nou, la Seguretat Social és un “premi” que els vells obtenen en guanyar el joc polític.

14. La Seguretat Social té el seu “propi pressupost” de manera que els impostos pagats pels joves generen el sentiment d'obtenir un dret.

15. Els sistemes de comptes de capitalització

i/o sistemes de comptes individuals molt sovint no duren massa perquè no proveeixen la redistribució intergeneracional que motiva la creació de la Seguretat Social.

Presentem i citem una sèrie de resultats empírics que comencen a establir aquests fets, encara que cal més recerca empírica per a descriure millor la natura de les transferències intergeneracionals del sector públic als Estats Units i a l'estranger. A més d'explicar una mica la història internacional de la Seguretat Social, oferim previsions dels efectes d'algunes de les “reformes” de la Seguretat Social proposades.

Encara que de vegades presentem el nostre model com si els ancians estiguessin literalment participant en una batalla amb els joves que consumeix força temps, oferim algunes altres interpretacions. En especial, argumentem que menys treball pot estar relacionat amb més poder polític si considerem la manca de treball com a mesura d'*estretesa política*. Això es pot incorporar en un model probabilístic de votacions on la gent que treballa té una preferència específica professional per un partit polític en particular (tenen un fort interès polític en assumptes que no són les pensions), mentre que la gent que no treballa es preocupa tan sols de la pensió. Els polítics no saben si aquests biaixos són a favor o en contra seu. Però saben que si estan a favor seu poden ser més durs amb la gent amb una forta inclinació abans que canviïn a l'altre partit. I si estan en contra seu haurien d'oferir grans transferències abans de canviar el seu vot. Per tant, el polític aconseguirà comprar més vots si ofereix les transferències al grup amb menys treballadors, és a dir, als jubilats. En paraules més planes, els que no estan ocupats són més “estrets” respecte transferències entre grups d'edat – un petit canvi en les transferències assignades segons l'edat té rela-

tivament grans efectes sobre els seus vots. Com tot polític sap – i ha estat demostrat en la literatura sobre votacions probabilístiques – el candidat maximitzador de vots tracta més generosament els grups més estrets de mires.

Els no economistes creuen de vegades que hi ha un nombre fix de treballs en una economia i que estimular la jubilació millora l'eficiència perquè els joves aturats poden trobar treballs mentre que els vells gaudeixen una jubilació ociosa²⁰. Els economistes normalment consideren que aquestes creences són absurdes, però el nostre model explica perquè aquesta absurditat és molt més exitosa que altres teories absurdes. En el nostre model, les pensions públiques que indueixen la jubilació són ineficients des d'un punt de vista agregat. Si una mesura com aquesta fos introduïda perquè, per exemple, els responsables de la política econòmica creguessin que és eficient, no seria eliminada per competència d'altres mesures més eficients com a Becker (1983) i Wittman (1995), sinó que en canvi reforçaria el poder polític dels que se'n beneficien. Per tant, "l'absurditat econòmica" podria conduir a un programa de pensions públiques gran i persistentment ineficient. La causalitat podria també anar en l'altre direcció, amb la jubilació i les altres forces promotores del creixement del poder polític dels ancians conduint a intents per part dels ancians de convèncer o "enganyar" els joves per a fer-los creure l'absurditat econòmica que les pensions per la gent gran beneficien totes les edats. Utilitzant la funció de pressió social, el nostre model matemàtic inclou la possibilitat que l'activitat política dels ancians condueixi a l'absurditat econòmica.

El lector es podria preguntar si algú toleraria un impost sobre el seu treball per tal d'augmentar el poder polític del seu grup de pressió. De fet,

hi ha altres exemples d'aquest tipus de comportament. Mancur Olson (1971), per exemple, assenyalava que al membre d'un sindicat no li agrada assistir a les reunions del seu sindicat (té altres coses que preferiria fer amb aquest temps) però aquest mateix membre del sindicat afavoreix normes sindicals que promouen l'assistència a les reunions. I aquestes normes molt sovint prenen la forma de multes per als qui no assisteixen a les reunions – és a dir, un impost sobre l'ús del temps ferint l'interès col·lectiu del grup. Per a molts observadors ha resultat desconcertant el fet que als membres sindicals no els agradi assistir a les reunions però afavoreixin normes promovent l'assistència dels companys (veure, per exemple, l'estudi citat per Olson, p. 89-90). Però d'acord amb l'enfocament econòmic donat al comportament de grups, aquestes normes sindicals i les normes de la Seguretat Social que hem emfatitzat són força comprensibles.

Notes a peu de pàgina

(1) Aquest document està basat en un programa de recerca conjunta amb el Professor Casey B. Mulligan de The University of Chicago.

(2) Veure referències a Mulligan i Sala i Martín (1999c)

(3) Veure també Sala i Martín (1996)

(4) Per a països amb sistemes de Seguretat Social similars a comptes d'estalvis per a la jubilació (sistemes de "Fons de Previsió"), hem considerat si la taxa de retorn pagada pel fons era comparable amb la taxa del mercat. Països amb test de jubilació i retorns "injustos" són: Nepal, Sri Lanka, Tanzània i Zàmbia. La Índia té un Fons de Previsió que pot pagar un retorn just, però que tan sols és una part del seu sistema de Seguretat Social. Només Malàisia té un Fons de Previsió amb un test de jubilació però que sembla pagar retorns justos (i per tant no indueix a la jubilació). Altres Fons de Previsió no tenen tests de jubilació o d'ingressos i per tant hem considerat que no indueixen a la jubilació independentment de si paguen o no retorns justos.

(5) Palme i Svensson 1997 suggereixen que aquest és el cas per a Suècia.

(6) Hi ha un volum substancial d'evidència a la literatura laboral demostrant que les regulacions de Seguretat Social induïxen a la jubilació (per a estudis micro, veure Pechman, Aaron i Taussig (1968), Boskin (1986), Boskin i Shoven (1987), Kotlikoff i Wise (1987). Per a estudis comparant països, veure Gruber i Wise (1997) i Modigliani i Sterling (1983)).

(7) Començant el 1984, algunes prestacions de la Seguretat Social dels Estats Units estan subjectes a impostos per a aquells situats aproximadament al decil superior de la distribució de renda personal imposable. Aquesta provisió produeix un sistema similar a no pagar impostos sobre les prestacions però estar subjecte a un test d'ingressos d'actius.

(8) Boldrin et al 1997 p. 16, SSA 1995 p. 330, Pestieau i Stijns 1997, p. 9.

(9) La connexió entre prestacions i impostos pagats pot ser imperfecta en aquests països perquè és possible que els treballadors amb ingressos baixos gaudeixin de més prestacions, perquè el govern revisi les fórmules de les prestacions i les normes de cobertura, o per altres raons.

(10) Veure Mulligan i Sala i Martín 1999a i b per a una anàlisi més precisa d'aquest argument.

(11) Un sistema de capitalització pot pagar contínuament als seus jubilats d'acord amb les taxes pagades durant la seva vida més interessos sense pujar els impostos. Un mecanisme de repartiment paga als seus jubilats d'acord amb els impostos sobre el treball que recauen en els joves, la qual cosa

típicament significa retorns inferiors als "justos" si els tipus impositius sobre les rendes del treball no creixen amb el temps.

(12) Costa 1998 p. 44.

(13) Veure Mulligan i Sala i Martín (1999a).

(14) 8 de desembre de 1997, p. 146.

(15) Cada llista presentada als enquestats era escollida entre un panell d'experts que incloïen "membres del Congrés, membres de grups de pressió professionals, acadèmics, personal del Congrés i enquestadors" (p. 158).

(16) "Pagant a la televisió i a la ràdio, i posant anuncis per a promoure la teva causa" "gastant grans quantitats de diners en anuncis dirigits cap a assumptes específics a favor o en contra d'un membre del Congrés" "retenint cars membres mercenaris de grups de pressió en busca de treball."

(17) Encara que no cal cap prova de jubilació per a ser membre del AARP, AARP atreu membres amb descomptes per viatges de vacances i emfatitza el voluntariat (<http://www.aarp.org/>) – que són especialment atractius per als jubilats.

(18) Clague et al 1971, p. 5

(19) Clague et al. pp. 39, 124; Deaton 1989 p. 148

(20) Veure Townsend 1943, pp. 189-92 per a un dels molts exemples.

Bibliografia

- Becker, Gary S., 1983. "A Theory of Competition among Pressure Groups for Political Influence." *Quarterly Journal of Economics*. 98(3), Agost: 371-400.
- Becker, Gary S., 1985. "Public Policies, Pressure Groups, and Dead Weight Costs." *Journal of Public Economics*. 28(3), Desembre: 329-47.
- Blanchet, Didier i Louis-Paul Pele, 1997. "Social Security and Retirement in France." NBER Working Paper No. 6214, Octubre.
- Boldrin, Michele, Sergi Jimenez-Martín, i Franco Peracchi, 1997. "Social Security and Retirement in Spain." NBER Working Paper No. 6136, Agost.
- Börsch-Supan, Axel i Reinhold Schnabel, 1997. "Social Security and Retirement in Germany." NBER Working Paper No. 6153, Agost.
- Boskin, Michael J., ed., 1986. *Too Many Promises: The Uncertain Future of Social Security*. Homewood, IL: Dow-Jones-Irwin.
- Boskin, Michael J. i John B. Shoven, 1987. "Concepts and Measures of Earnings Replacement during Retirement", a Bodie, Shoven i Wise editors, *Issues in Pension Economics*, University of Chicago Press per al National Bureau of Economic Research.
- Clague, Ewan, Balraj Palli, and Leo Kramer, 1971. *The Aging Worker and the Union*. New York: Praeger Publishers.
- Costa, Dora L., 1998. *The Evolution of Retirement*. Chicago: University of Chicago Press.
- Deaton, Richard Lee, 1989. "The Political Economy of Pensions: Power, Politics and Social Change in Canada, Britain and the United States." Vancouver: University of British Columbia Press.
- Feldstein, Martin i Andrew Samwick, 1997. "The Economics of Prefunding Social Security and Medicare Benefits." NBER Working Paper No. 6055, Juny.
- Gramlich, Edward M., 1996. "Different Approaches for Dealing with Social Security." *Journal of Economic Perspectives*. 10(3), Estiu: 55-66.
- Gruber, J. i D. Wise, 1997. "Social Security Programs and Retirement Around the World: Introduction and Summary of Paper," NBER Working Paper No. W6134 Agost.
- Holtzman, Abraham, 1963. "The Townsend Movement: A Political Study". New York: Bookman Associates.
- Kapteyn, Arie i Klaas de Vos, 1997. "Social Security and Retirement in The Netherlands." NBER Working Paper No. 6135, Agost.
- Kotlikoff, Laurence J. i Jeffrey Sachs, 1998. "The Personal Security System: A Framework for Reforming Social Security." *Federal Reserve Bank of St. Louis Review*. 80(2), Març-Abril: 11-13.
- Kotlikoff, L. J. i D. A. Wise, 1987. "The Incentive Effects of Private Pension Plans", a Bodie, Shoven i Wise editors, *Issues in Pension Economics*, University of Chicago Press per al National Bureau of Economic Research.
- Modigliani, F. i A. Sterling, 1983. "Determinants of Private Saving with Special Reference to the Role of Social Security - Cross-Country Tests." a F. Modigliani i R. Hemming, eds. *The Determinants of National Saving and Wealth*. London: MacMillan: 24-55.
- Mulligan, Casey B. i Xavier Sala i Martín, 1999a. "Social Security in Theory and Practice (I): Facts and Political Theories", Working Paper Universitat Pompeu Fabra No. 384, Abril.
- Mulligan, Casey B. i Xavier Sala i Martín, 1999b. "Social Security in Theory and Practice (II): Efficiency Theories, Narrative Theories, and Implications for Reform". Working Paper Universitat Pompeu Fabra No. 385, Abril.
- Mulligan, Casey B. i Xavier Sala i Martín, 1999c. "Gerontocracy, Retirement, and Social Security" Working Paper Universitat Pompeu Fabra No. 383, Abril.
- Olson, Mancur, 1971. *The Logic of Collective Action*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Palme, Marten i Ingemar Svensson, 1997. "Social Security, Occupational Pensions, and Retirement in Sweden." NBER Working Paper No. 6137, Agost.
- Pechman, J. A., H. J. Aaron, i M. K. Taussig, 1968. *Social Security: Perspectives for Reform*, Brookings Institution, Washington, D.C.
- Peltzman, Sam, 1980. "The Growth of Government." *Journal of Law and Economics*. 23, Octubre: 209-87.
- Pestieau, Pierre i Jean-Phillippe Stijns, 1997. "Social Security and Retirement in Belgium." NBER Working Paper No. 6169, Setembre.
- Pratt, Henry J., 1976. *The Gray Lobby*. Chicago: The University of Chicago Press.

Sala i Martín, Xavier, 1996. "A Positive Theory of Social Security." *Journal of Economic Growth*. (1)2, Juny: 277-304.

Townsend, Francis E., 1943. *New Horizons: An Autobiography*. Jesse George Murray, ed. Chicago: J.L. Stuart Publishing Company.

United States Social Security Administration, 1995. *Social Security Programs Throughout the World - 1995*. Washington, DC: Government Printing Office.

Wittman, Donald A., 1995. *The Myth of Democratic Failure: Why Political Institutions are Efficient*. Chicago: University of Chicago Press.

Títols publicats fins ara

---

1. Una reflexió sobre l'atur a Espanya

Ramon Marimon (juny 97)

2. Reduir l'atur: a qualsevol preu?

Fabrizio Zilibotti (desembre 97)

3. Impostos sobre el capital i el treball, activitat macroeconòmica i redistribució

Albert Marcat (novembre 98)

4. El prestador de darrera instància en l'entorn financer actual

Xavier Freixas (novembre 99)

**5. Per què creix el sector públic?
El paper del desenvolupament econòmic,
el comerç i la democràcia**

Carles Boix (novembre 99)

6. Gerontocràcia i Seguretat Social

Xavier Sala i Martín (juliol 2000)

Xavier Sala i Martín

Xavier Sala i Martín és llicenciat en Ciències Econòmiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (1985), Master d'Arts per la Universitat de Harvard (1987) i Doctor en Filosofia per la Universitat de Harvard (1990).

És catedràtic d'economia a la Universitat de Columbia a New York des del 1996 i professor visitant de la Universitat Pompeu Fabra des del 1994. També és assessor econòmic del Fons Monetari Internacional des del 1993.

Les seves principals línies d'investigació són: el creixement econòmic, la seguretat social, l'economia de la salut, la teoria del capital humà i la teoria monetària.

Ha publicat articles a nombroses revistes internacionals com l'*American Economic Review*, el *Journal of Political Economy*, el *Quarterly Journal of Economics*, la *Review of Economic Studies*, la *European Economic Review*, l'*Economic Journal*, el *Journal of Monetary Economics* o el *Journal of Economic Growth*.

Ha publicat dos llibres: "*Economic Growth*" MIT Press, 1995 (juntament amb Robert Barro) i "*Apuntes de Crecimiento Económico*" d'Antoni Bosch Editor, primera edició al 1994 i segona edició al 2000.

Al 1998 va ser guardonat amb el "*Premio Juan Carlos I de Humanidades e Investigación Científico Social*" per a joves investigadors.

CENTRE DE RECERCA EN ECONOMIA INTERNACIONAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
I UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Ramon Trias Fargas, 25-27 - 08005 Barcelona

Tel: 93 542 24 98 - Fax: 93 542 18 60

E-mail: crei@upf.es

<http://www.econ.upf.es/crei>

PVP: 1.000 Ptes.

 Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència

 UNIVERSITAT
POMPEU FABRA